

SV AGROFLASH 2020

NEWSLETTER SESVANDERHAVE CAMPAGNE 2020

**SESVanderHave,
uw partner voor
een succesvolle teelt!**

Bijgevoegd aan dit magazine

SESVanderHave: de diversiteit voor uw zaden in 2020!

In deze nieuwe AgroFlash presenteren we de SV-variëteiten van 2020 en duiken we in de wereld van het SESVanderHave-onderzoek. Het is namelijk door dit onderzoek dat wij u oplossingen kunnen bieden, die zowel op korte als op lange termijn zijn vruchten zullen afwerpen. **Zo kunnen deze oplossingen u helpen om de bestrijding tegen bladziekten te vergemakkelijken, de strijd tegen vergelingsziekte aan te gaan en dit natuurlijk met de garantie op opbrengsten, ongeacht de weersomstandigheden.**

Het jaar 2019 zindert nog na in ons achterhoofd: zaden die behandeld werden met Force 10, problemen door vergeling, droogte en vervolgens de overvloedige regenval aan het begin van de bietencampagne... Het waren verschijnselen die zeer variabele wortelopbrengsten met zich meebrachten.

Gelukkig vindt u met het SESVanderHave 2020-assortiment een oplossing op maat van uw agronomische problemen!

Zo verschijnen er twee nieuwe segmenten op de markt: het cercospora-rhizomanie-segment dat door **EQUATEUR** vertegenwoordigd wordt en daarnaast het cercospora-nematoden-segment met **PORTAL**. Deze innovatieve genetica mogen echter niet vergeleken worden met de traditionele segmenten. **Deze zijn namelijk gemaakt voor gronden met een hoge cercosporadruk, zodat hun volledige potentieel tot uiting kan komen** of zodat ze geschikt zijn voor de late rooi en men op die manier de bodem gezond houdt en er een goede bewaarbaarheid in de hoop is.

Voor jullie rhizomanie-gronden, bevestigen **ARAL**, **LIBELLULE** en **AMAROK** nog steeds hun **hoge wortelopbrengst en een stabiel inkomen**.

In het geval van nematoden, bieden **BALISTO**, **BAYAMO** en **EGLANTIER** u het **beste compromis tussen wortelopbrengst en suikergehalte** en garanderen ze u een goede opkomst en bodembedekking.

In het rhizoctonia-segment, bewijst **TIARIS** haar **uitstekende tolerantie** voor deze bodemziekte.

Tot slot stellen we u voor de inzaai van 2020 drie nieuwe variëteiten voor met zeer hoge prestaties:

CHAMOI	voor het segment rhizomanie
CAMELIA	voor het segment nematoden
TUCSON	voor percelen getroffen door rhizoctonia

Laten we samen deze 2020-uitdaging aangaan!
Denk aan nabijheid, korte keten, duurzaamheid, respect, ...
Denk aan de blauwe, Belgische SESVanderHave-zaden

Samen gericht op de toekomst!

Mike, Laurent en Tom

Rassenbrochure 2020

Rhizomanie

ARAL
LIBELLULE
AMAROK
CHAMOI

NEW

Rhizomanie - Cercospora

EQUATEUR

Nematoden

BALISTO
BAYAMO
EGLANTIER
CAMELIA

NEW

Nematoden - Cercospora

PORTAL

Rhizoctonia

TIARIS
TUCSON

NEW

VERGELINGSZIEKTE

Balans na 1 jaar zonder neonicotinoïden!

Jan SELS, Hoofd Hybrid Development SESVanderHave

2019 was het jaar waarin vele landen voor eerst zaaiden met zaden die niet behandeld werden met neonicotinoïden. België valt daar tot nu toe nog steeds buiten. In landen waar het wel aan de orde was, was het toezicht op en de bestrijding van ziektedragende bladluizen die vergelingsziekte voortbrengen van groot belang. Het gebruik van insecticiden was er niet eenvoudig en niet 100% doeltreffend. De genetica blijft de meest veelbelovende aanpak.

WAT ZIJN UW ONDERZOEKSPISTES VOOR DE GENETISCHE SELECTIE?

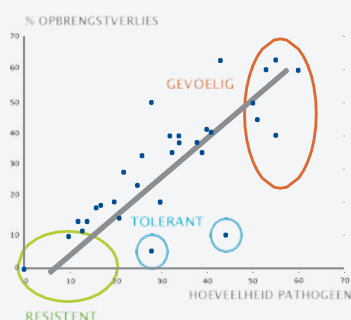
Jan SELS: Van bij het begin van het debat over de neonicotinoïden hebben wij beslist om het kweekprogramma weer op te starten, met name in Engeland. Naast de agronomische oplossingen die door de sector stilaan worden toegepast, moeten de kwekers ook een tolerantie zoeken voor de verschillende vergelingsvirussen en/of bladluizen die de ziekte dragen. Vandaag zijn dergelijke toleranties nog niet beschikbaar. In Europa komen daarenboven ook nog eens verschillende virustypes voor. Dat bemoeilijkt het werk van de kwekers, want er moet voor elk virus een tolerantie zijn. We moeten daarnaast tevens beoordelen welk tolerantieniveau nodig is om de ziekte het hoofd te bieden.

Definities van resistentie, gedeeltelijke resistentie en tolerantie.

Het verschil tussen de termen resistentie, gedeeltelijke resistentie en tolerantie houdt verband met de gebruikte benadering: we spreken van resistentieniveaus wanneer we de hoeveelheid pathogeen meten:

- Een variëteit beschikt over een totale resistentie wanneer ze de hoeveelheid pathogeen in een perceel beduidend kan verminderen.
- Een variëteit bezit een gedeeltelijke resistentie wanneer ze die hoeveelheid vergroot, maar duidelijk in mindere mate dan dat een gevoelige variëteit dit zou doen.

We spreken van tolerantie wanneer we de symptomen en het opbrengstverlies van gezonde en besmette omstandigheden vergelijken. Een variëteit is tolerant wanneer ze minder symptomen vertoont en het opbrengstverlies dus kleiner is.

En daarnaast is er ook vastgesteld dat de expressie van het virus en haar impact op de opbrengst ook afhangen van andere biotische of abiotische factoren, zoals bladziekten, waterstress, warmte, ... Dat maakt de evaluatie een stuk ingewikkelder. We kunnen dus wel stellen dat de uitdaging van de kwekers aanzienlijk is en dat de kweekinspanningen de laatste jaren geïntensiveerd zijn.

U HEBT EEN VARIËTEIT INGESCHEVEN IN HET 1STE JAAR BIJ CTPS (IN FRANKRIJK), WAT ZIJN DE REACTIES?

Jan SELS: De eerste reacties op deze genetica zijn interessant. Maar het is nog maar een gedeeltelijke oplossing die de vermeerdering van het virus beperkt. De eigenschappen zullen voorlopig uiteraard maar een kleine impact hebben op de productiviteit wanneer het virus niet aanwezig is. En ook de resistentie zal niet volledig zijn.

Het probleem ligt in de juiste evaluatie van deze nieuwe genetica, want we mogen ons niet enkel baseren op de vergelijking of de hoeveelheid virussen die de ELISA-test in de plant meet.

OVER WELKE MIDDELEN BESCHIKT U OM DEZE ZIEKTE BETER TE LEREN KENNEN?

Jan SELS: We zijn nu een groot aantal middelen aan het ontwikkelen. Één daarvan is de monitoring van de in Europa aanwezige soorten bladluizen. Er worden monsters genomen via het SVDiag of door onze technische teams, zodat we de diversiteit van de bladluizen die in Europa voorkomen en hun ontwikkelingsperiode kunnen bestuderen.

GENETISCHE OPLOSSINGEN BESTUDEERD DOOR SESVANDERHAVE

**Resistentie tegen
bladluizen**

Tegen de kolonisatie of de vermeerdering van bladluizen in de plant (plantarchitectuur, bladsamenstelling, ...)

**Resistentie tegen
virussen**

De dynamiek van de virale cyclus wordt verstoord.

Virustolerantie

Vermeerdering van het virus in de plant zonder wijziging van de fysiologie en dus zonder vermindering van de opbrengst.

Onze teams onderzoeken zowel de bladluizen als de virussen.

SELECTIEPROEVEN TEGEN VERGELINGSZIEKTE

1

Productie van virusdragende bladluizen

2

Inoculatie

3

Fenotypering*

* Fenotypering (visuele waarnemingen, drones) en meting van de aanwezige hoeveelheden virussen.

BESCHIKBARE ZAADBEHANDELINGEN VOOR ZADEN VAN 2020

Suikerbietzaden worden tijdens het coatingproces met fungiciden en insecticiden behandeld om de plant tijdens het kiemen te beschermen. In januari 2019 werd de goedkeuring van het actieve ingrediënt Thiram niet verlengd. Vibrance 52FS werd echter wel goedgekeurd in december 2018. Het is samengesteld uit Sedaxane, Fludioxonil en Metalaxyl-M en is daardoor een complete fungicide dat 3 werkingsmechanismen tegen rhizoctonia en wortelbrand combineert (Phoma betae, Pythium). Voor de zaaiperiode van 2020 kunnen 3 fungiciden gebruikt worden: Tachigaren®, Vibrance® 52FS en Apron®XL.

Bovendien werd na het EU-verbod op neonicotinoïden in 2018 opnieuw een derogatie verleend voor het gebruik van Cruiser en Poncho Beta. Dit gebruik is onderworpen aan beperkingen met betrekking tot gewassen in rotatie na het zaaien van bietenzaden die met deze twee producten behandeld zijn (net zoals in 2018). Als u geen zaden wilt gebruiken die zijn behandeld met neonicotinoïden, zijn de variëteiten allemaal beschikbaar in Force-behandeling (tefluthrin 10g).

VERGELINGSZIEKTE VAN DE BIET: EEN ZEER COMPLEXE ZIEKTE

DE VERSCHILLENDE VERGELINGSZIEKTEN

Nederlandse naam	Afkorting	Soort	Wijze van overbrenging
Zwak vergelingsvirus	BMV	Polverovirus	Persistent, circulerend, niet-propagatief
Westers vergelingsvirus BWYV*	BWYV		
Beet chlorosis virus	BChV		
Sterk vergelingsvirus	BYV	Closterovirus	Semi-persistent, niet-propagatief, niet-circulerend
Bietenmozaïekvirus	BtMV	Polyvirus	Niet-persistent, niet-propagatief, niet-circulerend

* Niet aanwezig in Europa

De virussen van de vergelingsziekte worden overgedragen door de groene perzikluis (*Myzus persicae*) en de zwarte bonenluis (*Aphis fabae*). Er bestaan 5 verschillende types virussen (BMV, MWYV, BChV, BYV en BtMV). De bladluizen nemen het of de virussen op wanneer ze zich met andere besmette planten voeden. De waardplanten van het virus kunnen

ganzenvoet, spinazie, uitgespreide melde, vogelmuur, ingekulde bieten, ... zijn. Gunstige omstandigheden zijn zachte winters en warme lenten, waardoor meer dragende bladluizen overleven en de velden snel besmetten. Meestal zal het opbrengstverlies groter zijn naarmate de besmetting vroeger plaatsvindt.

BELANGRIJKSTE ZIEKTEDRAGENDE BLADLUIZEN

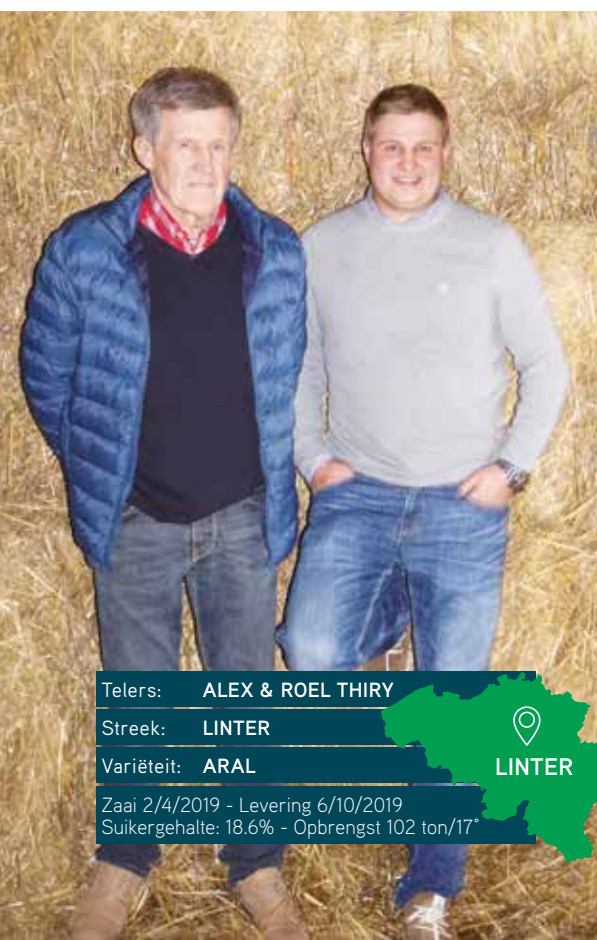
Groene perzikluis
Myzus persicae

Zwarte bonenluis
Aphis fabae

Aantasting door vergelingsziekte: verlies in suikergehalte is ± 1° en verlies in wortelopbrengst kan gaan van 15 tot 20%
(bron IRBAB 2019)

Teilers: **ALEX & ROEL THIRY**

Streek: **LINTER**

Variëteit: **ARAL**

Zaai 2/4/2019 - Levering 6/10/2019
Suikergehalte: 18,6% - Opbrengst 102 ton/17°

Suikerrijkheid ten top met ARAL!

In Linter bevindt zich de boerderij van Alex Thiry en zijn zoon Roel. Ze hebben een gemengd bedrijf met varkens, koeien, stieren en akkerbouw met klassieke teelten zoals granen, maïs en natuurlijk ook suikerbieten. Roel vertelt ons waarom hij elk jaar opnieuw voor een SESVanderHave-variëteit kiest.

“Wanneer ik een variëteit moet kiezen, gaat mijn voorkeur steeds uit naar eentje met een hoog suikergehalte. Daarom stelde de lokale SV-promotor ons voor om ARAL te zaaien. Dat advies heb ik dan ook opgevolgd.

Gezien mijn rotatie zaaide ik bietenzaad behandeld met Force 10 onder perfecte omstandigheden en had nadien een prima opkomst. Dat is trouwens iets dat alle SESVanderHave-bieten gemeenschappelijk

hebben, hun goede opkomst op het veld. Daardoor was het sproeien en rooien ook veel makkelijker voor mij en problemen met vergelingsziekte heb ik niet gehad. Doordat ik een gedeelte van mijn bieten laat moest leveren, heb ik twee fungiciden toegepast. Zo blijven de bieten gezond en haal ik het maximum uit mijn productiecapaciteit! Dat was dan ook duidelijk merkbaar aan de cijfers bij de levering in oktober. Ik had 102 T aan 17° en de suikerbieten hadden een suikergehalte van gemiddeld 18,6%. Enkele vrachtwagens zaten zelfs boven de 19% suikergehalte! Ik vind dit een bijzonder goed resultaat voor het jaar 2019, zeker met de droogte en nadien de lange periode van regenvlagen die we doorgemaakt hebben.

Mijn keuze voor 2020 is bij deze al gemaakt: ik kies opnieuw voor ARAL!”

CERCOSPOORA

In België was de zomer van 2019 vrij rustig wat cercospora betreft, maar dat neemt niet weg dat u nog steeds rekening dient te houden met deze ziekte bij het kiezen van uw toekomstige variëteiten. SESVanderHave doet veel onderzoek naar deze ziekte: de resultaten van het afgelopen jaar bevestigen de goede prestaties van onze variëteiten PORTAL, EGLANTIER en EQUATEUR en ook dit jaar hebben we weer nieuwe en uitstekende variëteiten voor u in petto voor de zaaiperiode van 2020.

HOE WERKT GENETISCHE RESISTENTIE?

Maarten VANDERSTUKKEN: De cercospora-resistentie is kwantitatief en polygeen: De ziekte wordt door een groot aantal genen bepaald. Hoe groter het aantal genen, hoe sterker de resistentie. Daarom spreken we bij de ontwikkeling van nieuwe variëteiten over verschillende resistentieniveaus: zwak, gemiddeld en sterk. Er zijn verschillende studies gaande, zodat men beter kan begrijpen hoe de processen achter die plantenresistentie precies werken. Het is namelijk die resistentie die ervoor zorgt dat de ontwikkeling van de ziekte vertraagd wordt. Het is echter belangrijk om weten dat zelfs bij tolerante hybriden geen volledige immuniteit bestaat.

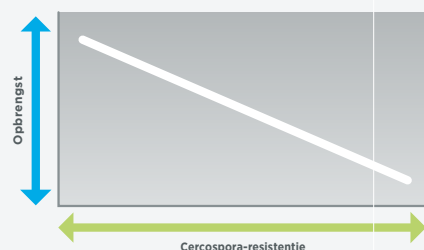
OVER WELKE HULPMIDDELEN BESCHIKKEN JULLIE?

Maarten VANDERSTUKKEN: We werken met drie belangrijke soorten van middelen. Met behulp van de door ons ontwikkelde moleculaire markers, krijgen we zeer snel zicht op de aan- of afwezigheid van de desbetreffende genen (in dit geval cercospora). Daarnaast hebben de investeringen in het SESVanderHave Innovation Center (SVIC) van drie jaar geleden ons vermogen om bioproeven uit te voeren sterk vergroot. Dankzij de gecontroleerde omstandigheden in elk compartiment van onze serres, kunnen we het gedrag van onze genetica tegenover cercospora testen. Tegelijkertijd beoordelen we onze elitegenetica op het veld, waar we de ziekte inoculeren en de reactie van de planten bestuderen. De waarnemingen worden daar door onze technici en ook met behulp van drones uitgevoerd.

Nieuwe variëteiten bij SESVanderHave!

Maarten Vanderstukken, Kweekverantwoordelijke cercospora SESVanderHave en Jan Sels, Hoofd Hybrid Development SESVanderHave

“De investeringen in het SVIC hebben ons vermogen om bioproeven uit te voeren sterk vergroot.”

Onze uitdaging bestaat erin om de beste cercospora-resistentie te combineren met de beste opbrengst (zonder de andere factoren uit het oog te verliezen).

WAT VINDT U VAN DE VOORUITGANG BINNEN DE VEREDELING?

Jan SELS: Het kweekprogramma voor cercospora is sinds tien jaar sterk uitgebreid om aan de vraag van de markt te kunnen voldoen. Nu plukken we in verschillende landen de vruchten van ons onderzoek. In Frankrijk bijvoorbeeld hebben we meer cercospora-tolerante variëteiten voor inschrijving kunnen indienen. Het percentage voor cercospora-tolerante variëteiten bij het CTPS is in vier jaar tijd van minder dan 10% naar meer dan 40% gestegen (vb. LIBELULLE - CHAMOIS). Na de inschrijving bij het IRBAB in België zien we in de proeven een reële vooruitgang van de tolerantiescore van de variëteiten PORTAL en EQUATEUR. Dit type variëteit maakt deel uit van een specifiek segment, namelijk dat van de dubbele en triple tolerantie. Deze mogen dus niet vergeleken worden met de klassieke variëteiten.

WAT IS UW RAAD VOOR DE ZAAI-PERIODE VAN 2020?

Jan SELS: In de afgelopen jaren hebben we variëteiten met een interessant resistentieniveau ontwikkeld. Landbouwers die de voorbije jaren al een gemiddelde druk hebben ondervonden, zou ik aanbevelen om variëteiten met een middelhoge weerstand en een groot productiviteitspotentieel te kiezen zoals CHAMOIS en LIBELLULE van SESVanderHave. Voor de zwaarst getroffen percelen (korte rotatie, verspreiding, nabijheid van oude haarden, ...) raden we een variëteit aan, die een dubbele resistentie tegen cercospora heeft (hoge resistentie van zowel de mannelijke als de vrouwelijke ouder) zoals EQUATEUR. Telers die ook door nematoden worden getroffen, kiezen best voor EGLANTIER (in geval van het eerste gemiddelde) of PORTAL (in geval van een sterke druk). Men mag natuurlijk niet uit het oog verliezen dat de resistentie van de variëteit compatibel moet zijn met een gepast fyto-sanitair interventieprogramma volgens de IPM-normen*.

*Vergeet niet dat de toevoeging van Mancozeb een pluspunt is tegen cercospora.

Teler: LUX TONY

Streek: GINGELOM

Variëteit: EGLANTIER EN PORTAL

Zaadatum 15/4 - Leveringsdatum 6/11
Suikergehalte 17.8% - Wortelopbrengst 108T/17°

GINGELOM

EGLANTIER en PORTAL, uw keuze tegen cercospora!

In Gingelom is het landbouwbedrijf van Tony Lux gevestigd. Hij zaaid dit jaar voor een rooidemo in totaal een tiental SV-variëteiten, waaronder de rassen EGLANTIER en PORTAL. Tony kan dus als geen ander de SV-variëteiten met elkaar vergelijken en deelt dan ook graag zijn bevindingen met ons.

“Op 15 april heb ik de eerste variëteiten gezaaid. Ondanks het feit dat dit redelijk laat was, zijn de bieten toch nog prima opgekomen. Mijn lokale SV-promotor zei dat die goede opkomst te verklaren valt door de toegepaste Start-Up technologie. De bieten groeien homogeen, wat de onkruidbestrijding ten goede komt. De grote bladmassa en de snelle

bodembedekking zorgden ervoor dat de rijen in een mum van tijd gesloten waren. Dat was trouwens het geval bij alle SV-variëteiten die ik gezaaid heb.

Aanvullend voor dit perceel heb ik de rassen EGLANTIER en PORTAL gekozen, aangezien zij een zeer goede ziekteresistentie tegen cercospora hebben. Cercospora is een bladziekte die de voorbije jaren sterk is toegenomen en voor aanzienlijke opbrengstverliezen zorgt. Daarom waren deze twee variëteiten een logische keuze voor mij.

Door de late levering, koos ik ervoor om twee fungiciden toe te passen. Dat resulteerde in een mooie opbrengst van 108 T aan 17° met een gemiddeld suikergehalte van 18,6%.”

Resultaten 2019: Hoe doen de telers het in uw streek?

WIM VANHEE

BAYAMO Zaai: 30/03 Levering: 23/10
 suiker wortelopbr. → **17.340 kg** koptarra
 17,7° 102 T aan 17° suiker/ha 8,10%

BALISTO Zaai: 30/03 Levering: 08/11
 suiker wortelopbr. → **16.490 kg** koptarra
 17,86° 97 T aan 17° suiker/ha 7,02%

JORIS BULCKE

ARAL Zaai: 01/04 Levering: 25/09
 suiker wortelopbr. → **14.280 kg** koptarra
 19,3° 84 T aan 17° suiker/ha 8,78%

1 NIEUWPOORT

2 NIEUWKAPELLE

MICHEL VELGHE

ARAL Zaai: 12/04 Levering: 20/09
 suiker wortelopbr. → **14.671 kg** suiker/ha
 19,06° 86,3 T aan 17°

3 LEUZE-EN-HAINAUT

SEBASTIEN VANWEENENDAEL

AMAROK Zaai: 31/04 Levering: 27/09
 suiker wortelopbr. → **17.221 kg** suiker/ha
 17,98° 101,3 T aan 17°

4 MESLIN-L'EVEQUE

BENJAMIN VERHAEGHE

EQUATEUR / LIBELLULE Zaai: 18/04 Levering: 03/11
 suiker wortelopbr. → **16.626 kg** suiker/ha
 17,61° 97,8 T aan 17°

5 ESTINNES

DAMIEN PUSSEMIER

EQUATEUR Zaai: 06/04 Levering: 17/11
 suiker wortelopbr. → **18.479 kg** suiker/ha
 17,61° 108,7 T aan 17°

6 BUZET

LAURENT DEHOUST

AMAROK Zaai: 14/04 Levering: 30/09
 suiker wortelopbr. → **15.980 kg** suiker/ha
 19,2° 94 T aan 17°

7 BAISY-THY

DANIEL GOEIS

BAYAMO Zaai: 30/03 Levering: 28/09
 suiker wortelopbr. → **16.830 kg** suiker/ha
 18,1° 99 T aan 17°

8 CEROUX-MOUSTY

DAVY ANCKER

ARAL Zaai: 11/04 Levering: 09/10
 suiker wortelopbr. → **16.660 kg** suiker/ha
 17,67° 98 T aan 17°

9 OVERIJSE

REGIS COLLIN

ARAL Zaai: 29/03 Levering: 28/10
 suiker wortelopbr. → **19.550 kg** suiker/ha
 17,95° 115 T aan 17°

10 ST-GERY

PHILIPPE & FRÉDÉRIC GOFFAUX

PORTAL Zaai: 30/03 Levering: 30/11
 suiker wortelopbr. → **17.340 kg** suiker/ha
 17,44° 102 T aan 17°

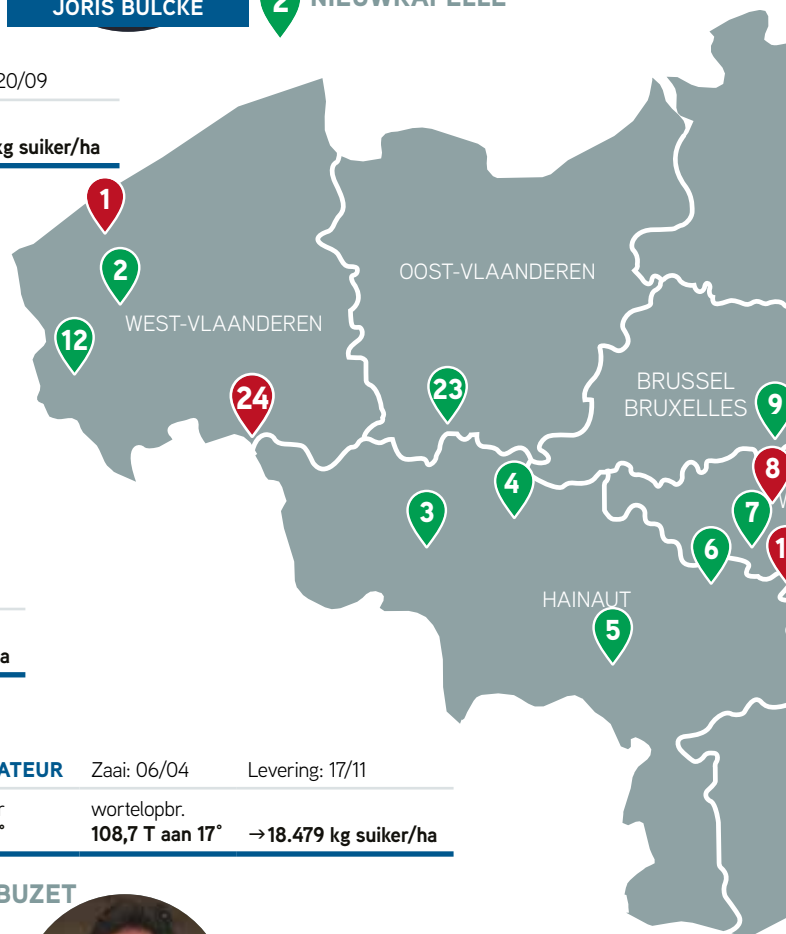
11 SOMBREFFE

STEFAN BULCKE

ARAL Zaai: 02/04 Levering: 26/09
 suiker wortelopbr. → **14.280 kg** suiker/ha
 18,85° 84 T aan 17°

12 ALVERINGEM

**BENOIT & GUY
LEMPEREUR**

BAYAMO	Zaai: 31/03	Levering: 02/10
suiker 18,67°	wortelopbr. 107 T aan 17°	→18.190 kg suiker/ha

13 PERWEZ

ERIC FRANCEN

TIARIS	Zaai: 15/04	Levering: 15/10
suiker 17,6°	wortelopbr. 91 T aan 17°	→15.470 kg suiker/ha

15 HOELEDEN

"BALISTO verdient zijn plaats in de top van de rijke rassen! Gezien het jaar dat we gehad hebben, is zijn niveau heel hoog gebleven, zelfs na de regen in oktober!"

CEDRIC DELVEAUX

Levering : 05/10 suiker **19,34°**
Levering : 06/11 suiker **18,61°**

14 HUPPAYE

**FERME EMILE
DETHIER**

PORTAL	Zaai: 26/03	Levering: 08/10
suiker 18,2°	wortelopbr. 114 T aan 17°	→19.380 kg suiker/ha

16 ORP-LE-GRAND

SAMUEL RASE

EGLANTIER	Zaai: 31/03	Levering: 06/10
suiker 18,27°	wortelopbr. 103 T aan 17°	→17.510 kg suiker/ha

17 HANRET

FRANÇIS PIER

BALISTO	Zaai: 29/03	Levering: 18/09
suiker 19,34°	wortelopbr. 96,7 T aan 17°	→16.439 kg suiker/ha

18 OLEYE

**MICHEL
DENOMERENGE**

BAYAMO	Zaai: 30/03	Levering : 20/09
suiker 18,78°	wortelopbr. 103,8 T aan 17°	→17.646 kg suiker/ha

19 CRISNÉE

NICOLAS GILLET

EQUATEUR	Zaai: 31/03	Levering: 08/11
suiker 17,5°	wortelopbr. 100 T aan 17°	→17.000 kg suiker/ha

20 OUFFET

MARC TANS

BALISTO	Zaai: 31/03	Levering: 30/09
suiker 18,34°	wortelopbr. 95 T aan 17°	→16.150 kg suiker/ha

21 RIEMST

HUUB CAENEN

AMAROK/ PORTAL	Zaai: 30/03	Levering: 20/10
suiker 18,4°	wortelopbr. 107 T aan 17°	→18.190 kg suiker/ha

22 VELDWEZELT

"Zelfs bij late levering (21/11) bevestigt ARAL zijn uitstekende opbrengstpotentieel en zijn goede bewaarbaarheid in de hoop"

ALAIN DEDOBBELEER

Levering: **18/12**
wortelopbr. **95 T aan 17°**
→ **16.498 kg suiker/ha**

23 ZEGELSEM

CHARLY WARLOP

"Ik ben zeer tevreden want dit jaar had ik 3 velden en de bewaring in de hoop was perfect! (rooi 31/10)"

BAYAMO/ BALISTO	Zaai: 19/04	Levering: 18/12
suiker 17,27°	wortelopbr. 94,7 T aan 17°	→16.100 kg suiker/ha
		koptarra 8,28%

24 REKKEM

GENETICA

De komende jaren meer dan ooit onmisbaar!

Hendrik Tschoep,

Nieuwe Directeur Onderzoek & Ontwikkeling SESVanderHave

Vandaag de dag staan we voor een aantal uitdagingen zoals de klimaatverandering, de groeiende wereldbevolking en de maatschappelijke behoefte aan landbouwsystemen die efficiënter omgaan met hulpbronnen. In die context spelen innovatieve genetica meer dan ooit een belangrijke rol.

NET ALS ANDERE PLANTEN IS SUIKERBIET EEN MAKKELIJK DOELWIT VAN PARASITEN (NEMATODEN, VIRUSSEN, SCHIMMELS, INSECTEN, ...). WELKE OPLOSSINGEN BIEDT DE PLANTENVEREDELING?

Hendrik TSCHOEP: Veel planten zijn van nature resistent tegen bio-agressoren. De kweker wil die planten zo snel mogelijk identificeren, zodat men de landbouwer een efficiënte oplossing kan bieden. Resistentieveredeling is vooral belangrijk wanneer er geen andere beschermende maatregelen tegen pathogenen zijn. Dat is het geval bij sommige virale ziekten (zoals rhizomanie) of nematoden. We kunnen dus besluiten dat planten beschermen simpelweg niet mogelijk is zonder veredeling.

EEN ONMISBARE FACTOR: HET SVIC

► Het begint allemaal bij handmatige kruising.

► Het stuifmeel van de "vader" wordt gebruikt om de "moeder" te bestuiven.

MEN HEEFT HET STEEDS VAKER OVER ABIOTISCHE STRESS. WAT IS UW MENING HIEROVER?

Hendrik TSCHOEP: Het is vooral door de klimaatverandering dat men nood heeft aan planten die tolerant zijn voor abiotische stress. Klimaatexperts verwachten dat de winters milder en natter zullen worden en dat de zomers warmer en droger zullen zijn. Daardoor zullen er nieuwe parasieten ontstaan, die zich zullen verspreiden en ook de suikerbiet zullen opzoeken. Als kwekers moeten wij daarop anticiperen, want de veredeling van nieuwe bietensoorten kan tot tien jaar in beslag nemen. Het is voor ons van essentieel belang dat we opkomende parasieten op de suikerbieten kunnen beoordelen.

Ook resistentie tegen droogte en hoge temperaturen wordt belangrijker, aangezien we merken dat we in Europa steeds vaker te maken krijgen met periodes van waterstress en hitte. Voor al die verschillende vormen van veredeling zijn uiteraard veel middelen nodig. Daarom besteden we jaarlijks meer dan 18% van onze omzet aan onderzoek.

“Het is voor SESVanderHave van essentieel belang om opkomende parasieten op suikerbieten te kunnen beoordelen.”

Houtskoolrot (*Macrophomina phaseolina*)

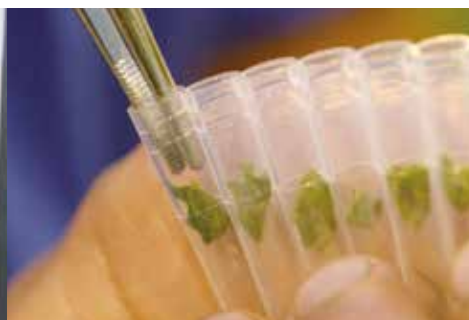
KUNT U ONS WAT MEER VERTELLEN OVER HET BEROEP VAN KWEKER? HOE IS DAT GEËVOLUEERD?

Hendrik TSCHOEP: De kweker is altijd verantwoordelijk voor het creëren van nieuwe variëteiten. Het is een heel gevarieerd beroep met als belangrijkste taken de veredelingsdoelstellingen bepalen, de veredelingsprogramma's beheren en de relaties met de interne en externe medewerkers onderhouden. Dat doen we uiteraard allemaal in functie van de sector en de landbouwers. De uitdagingen en vele verschillende taken in een voortdurend evoluerende politieke, landbouw-, en milieucontext maken het beroep net zo interessant. Ook het menselijke contact is een

groot pluspunt, of het nu met de interne teams is of met de klanten van wie je de behoeften moet begrijpen en erop moet anticiperen. De laatste jaren is ons beroep sterk geëvolueerd, aangezien we nu zeer moderne tools kunnen inzetten. Wij maken deel uit van een multidisciplinair team waarin we de vaardigheden van deskundigen moeten coördineren op het gebied van statistiek, bio-informatica, data-analyse, beeldanalyse, genetica en fytopathologie. Ons beroep is sterk gedigitaliseerd en de grootste uitdaging waar we vandaag voor staan is om de gegevens van al die verschillende “nieuwe beroepen” te analyseren. Je moet een synthetische geest hebben om al die informatie te hergroeperen en zo de landbouwers variëteiten aan te kunnen bieden die aan hun behoeften voldoen.

» Er worden DNA-monsters genomen.

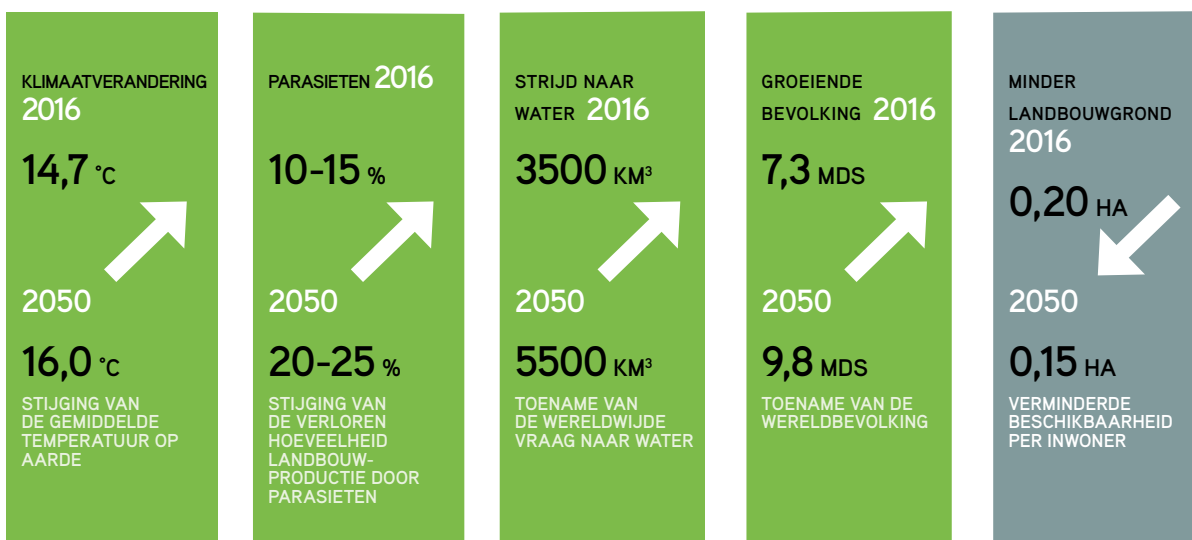
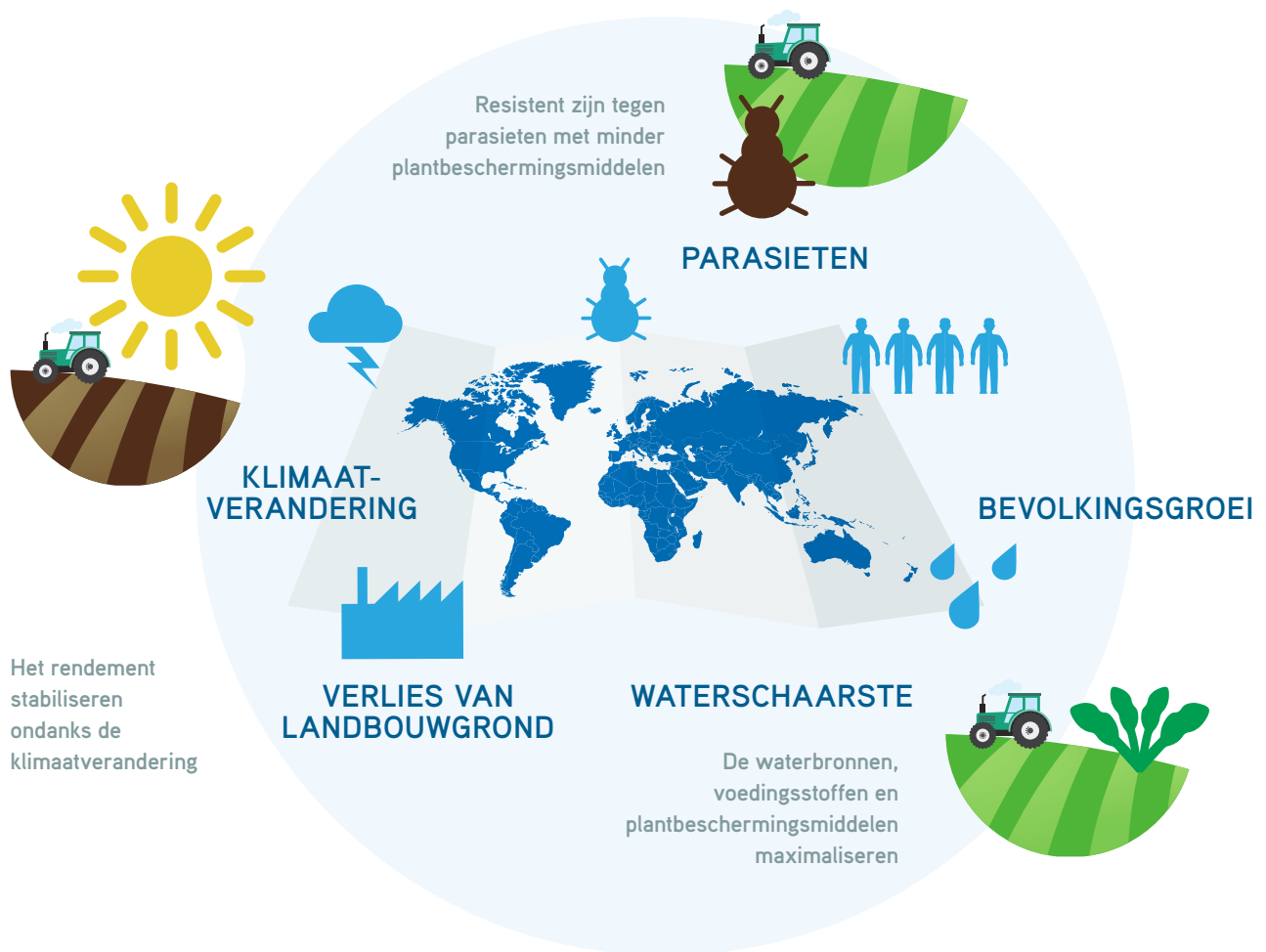
» Met genotypering kunnen de nodige eigenschappen geselecteerd worden.

» Fytopathologen bestuderen het gedrag van planten ten opzichte van bio-agressoren.

GENETISCHE SELECTIE GAAT WERELDWIJDE UITDAGINGEN AAN!

Onze kwekers ontwikkelen planten die:

De komende jaren heeft men nood aan variëteiten die beter bestand zijn tegen parasieten en die de waterbronnen, voedingsstoffen en productiemiddelen maximaliseren en tegelijkertijd stabiel zijn. De genetische diversiteit moet optimaal benut worden en onderzoek moet hand in hand gaan met innovatieve tools zoals fenotypering en genotypering aan een hoog debiet, automatisering, gegevensanalyse en digitalisering.

TUCSON, de garantie tegen rhizoctonia!

Teler:	FREDERIC BAEKELANDT
Streek:	RONSE
Variëteit:	TUCSON EN BALISTO
Groep:	ISCAL SUGAR
Gemengd bedrijf met de gewassen tarwe, maïs, bieten, ... maar ook met melkkoeien en zoogkoeien	

Door zijn gemengd bedrijf met zowel gewassen als melk- en zoogkoeien, zweert Frederic Baekelandt uit Ronse bij rassen die een goede resistentie tegen rhizoctonia hebben. Hij kon zelfs als één van de eersten waarnemen hoe onze nieuwe rhizoctonia-variëteit, TUCSON het deed op het veld. Daarnaast zaaide hij voor zijn vroege levering de nematode-variëteit, BALISTO die ontzettend goed scoort op gebied van suikerrijkheid. Frederic brengt hier uitgebreid verslag uit.

“Je ziet dadelijk dat de bladeren heel gezond zijn. De wortelopbrengst gaat ongetwijfeld goed zijn.”

“Door de hoge rhizoctoniadruk, vooral op mijn lichte gronden, kon ik dit jaar de nieuwe SESVanderHave-genetica uittesten. Een mooie kans, aangezien ik zo de vergelijking met een concurrerende bevestigde variëteit kon maken en dit onder realistische omstandigheden, namelijk op mijn veld.

Tijdens de volledige groei van de biet deed TUCSON het veel beter, zowel op vlak van de bodembedekking als op het gebied van bladziekten. Daarnaast is ook de ingesnoerde kop van de SESVanderHave-genetica een enorm pluspunt. Hierdoor ligt de koptarra aanzienlijk lager en dat gaat natuurlijk ook gepaard met een hogere winst!

Mijn eerste indruk van op het veld werd meteen ook bevestigd door de cijfers. De levering vond begin november plaats en ik merkte meteen dat het suikergehalte van TUCSON 0,5° hoger lag dan dat van de andere bevestigde variëteit. Het suikergehalte van TUCSON

bedroeg 18,80°. Over de tonnage kan ik moeilijk uitspraken doen, aangezien er twee verschillende rassen op dezelfde hoop lagen.

Ik ben alvast overtuigd van mijn keuze voor 2020 in het rhizoctoniasegment: TUCSON is een absolute aanrader!

Op een ander veld zaaide ik de nematode-variëteit, BALISTO. Aangezien ik heel vroeg moest leveren, raadde mijn SESVanderHave-promotor me aan om voor de suikerrijke BALISTO te kiezen.

Ook deze variëteit loste mijn verwachtingen in. Mijn bieten werden op 20 september geleverd en brachten 95,6 T aan 17° of 16.252 kg suiker/Ha op. Ook het suikergehalte van 18,9% was een mooi resultaat. En niet onbelangrijk was ook de koptarra, die ontzettend laag was met een percentage 5,5%. Wat wil een mens nog meer hé?”

Suikerbieten langs de Nijl

Je herinnert het je waarschijnlijk nog van de lessen Geschiedenis op school, maar het gebied langs de Nijl is wellicht het meest vruchtbare ter wereld. En naast aardappel- en tomatenplantages kan je er ook heel wat suikerbietvelden tegenkomen. Sinds de bouw van de eerste suikerfabriek in Egypte, zijn de rollen voor suikerbiet en suikerriet zelfs compleet omgedraaid. De huidige farao der suiker is, geloof het of niet, de suikerbiet. Onze Sales Manager voor Egypte, Christophe Verlaine schetst ons een beeld van de huidige situatie.

“Al van bij de start van de eerste suikerfabriek in 1981 is SESVanderHave actief in Egypte”, steekt Christophe Verlaine van wal. Hij vertelt dat toen hij in 2014 bij SESVanderHave begon, de totale suikerproductie 2 miljoen ton bedroeg. Daarvan was 1,2 miljoen ton afkomstig van suikerriet en 800.000 ton afkomstig van suikerbiet. Nu, vijf jaar later ziet de situatie er compleet anders uit. De totale suikerproductie bedraagt 2,3 miljoen ton per jaar en daarvan is 1,3 miljoen ton afkomstig van suikerbieten en 1 ton van suikerriet.

HOE KOMT HET DAT SUIKERBIET ZO BELANGRIJK IS GEWORDEN?

Christophe Verlaine: Wel, suikerriet heeft erg veel water nodig en dat is in Egypte ontzettend duur. Daarom heeft de regering beslist om subsidies te geven wanneer men suikerbieten teelt. Op die manier willen ze de suikerrietenteelt in dezelfde regio houden en kunnen ze voorkomen dat die regio nog verder uitgebreid wordt. Men wil namelijk op lange termijn zelfvoorzienend worden op vlak van suikerproductie en men heeft beseft dat suikerbiet de garantie tot succes biedt.

Egypte is dus een markt in opmars met een groot groeipotentieel. Zo zijn we op vijf jaar tijd van 150.000 hectare suikerbieten naar 250.000 hectare geklommen.

HOE GAAT DE SUIKERBIETENTEELT DAAR PRECIJS IN ZIJN WERK?

Christophe Verlaine: Het zaaiseizoen begint er pas in augustus en eindigt eind november. Dan is het er minder warm dan tijdens de lente en zomer en kunnen de suikerbieten rustig groeien. Daarnaast valt er in november en december ook wat regen uit de lucht, wat ook een groot voordeel is. De suikerbieten worden steeds voorzien van water door kleine kanaaltjes rond het veld. Het water in die kanaaltjes wordt via pompen rechtstreeks uit de Nijl gehaald. Wanneer de suikerbieten groot genoeg zijn, worden ze vanaf februari geogst. Die oogst kan tot eind juni duren, afhankelijk van wanneer de suikerbieten precies gezaaid werden.

OPPERVLAKTE
1.000.450 Km²
(+/- 33 keer België)
Waarvan 94% woestijn

POPULATIE
101 MILJOEN

HOOFDSTAD
Cairo

POLITIEK
Republiek

HOOFDGEWAS
Katoen
± 700.000 Ha

ZIJN DE ZADEN VOOR EGYPTE ANDERS DAN DIE VOOR EUROPESE LANDEN?

Christophe Verlaïne: Ja, Egyptenaren zweren bij multigermen. Dertig jaar geleden zijn ze begonnen met het zaaien van multigermen en tot op vandaag is 90% van de zaden nog steeds multigerm. Daar is wel een logische verklaring voor. Multigermen zijn eerst en vooral veel goedkoper dan monogermen. Daarnaast bieden multigerm zaden het voordeel dat er meerdere bietjes uit eenzelfde zaadje komen. Als er een leeg plekje in het veld is, steken ze een biet uit waar er twee uitkwamen en planten ze het op dat lege plekje. Dit alles verhoogt de kans op een vol bezet veld.

MAAR MULTIGERMEN BRENGEN DAN TOCH VEEL HANDWERK MET ZICH MEE?

Christophe Verlaïne: Klopt, maar de Egyptenaren kunnen eigenlijk ook niet anders. De kleine, traditionele boeren hebben vaak maar een halve hectare suikerbieten, die overigens nog heel moeilijk te bereiken valt door het gebrek aan goede wegen. Daardoor zijn ze dus eigenlijk verplicht om alles manueel te doen, van het zaaien, het onkruid verwijderen tot het oogsten. Handwerk is bovendien ook heel goedkoop en brengt werkgelegenheid met zich mee.

OVERSCHAKELLEN NAAR MONOGERMEN IS DUS GEEN OPTIE?

Christophe Verlaïne: Nee, want ze hebben er momenteel de middelen niet voor. Daarnaast zijn er ook veel armere mensen afhankelijk van het handwerk dat de multigermen met zich meebrengen. Zonder

dat zware handwerk zouden ze geen job meer hebben en zouden ze naar de grotere steden moeten verhuizen, waar er ook geen werk te vinden is.

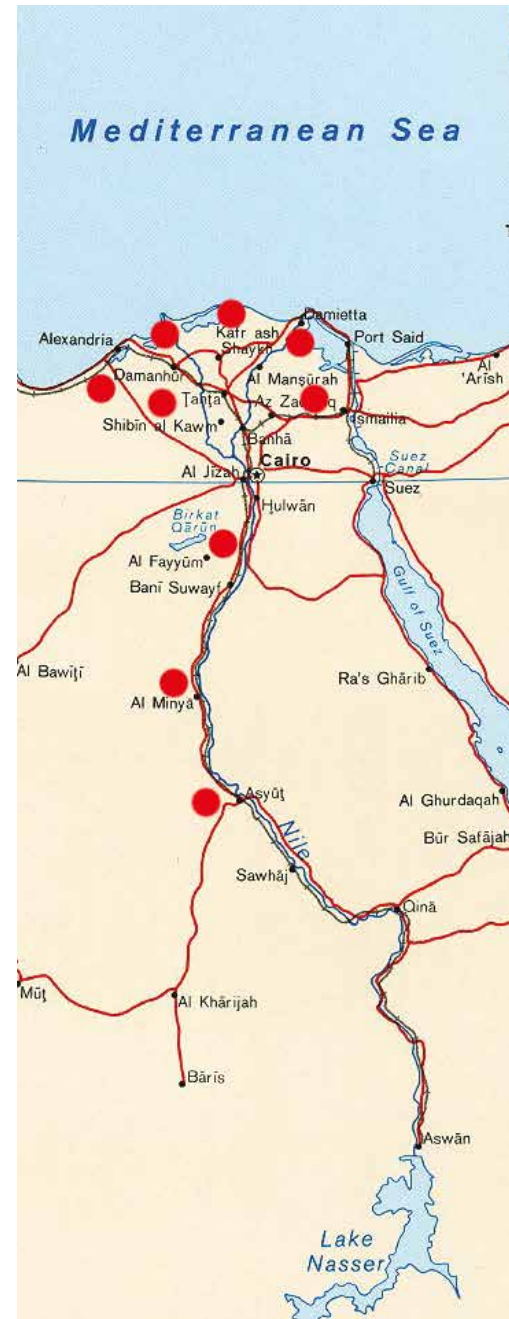
Naast de kleine traditionele boeren heb je er wel nog grote boerderijen van 2000 tot 3000 hectare in het midden van de woestijn. Daar worden wel monogermen gebruikt, aangezien ze beschikken over verfijnde irrigatiesystemen en machines om het land te bewerken. Zulke boerderijen zijn ontzettend knap om te zien, zeker wanneer je al uren aan het rijden bent in de woestijn en je plots in een groene regio terecht komt die zo breed en zo lang is als je kan kijken. Een soort fata morgana eigenlijk! Zulke grote boerderijen zijn meestal eigendom van de private suikerfabrieken.

HOE ZIT DIE MARKT PRECIËS IN ELKAAR? HEB JE NAAST PRIVATE OOK PUBLIEKE SUIKERFABRIEKEN?

Christophe Verlaïne: Ja, inderdaad. In de beginjaren waren er enkel publieke suikerfabrieken, maar nu zijn ook de private suikerfabrieken een opmars aan het maken.

Momenteel telt Egypte acht suikerfabrieken. Daarvan zijn er vijf grotendeels in handen van de staat, waardoor we ze publieke fabrieken noemen. Daarnaast zijn er nog drie private suikerfabrieken en er komt binnenkort ook nog een vierde bij.

Er ligt dus nog een mooie toekomst voor de farao der suiker, ofwel de suikerbiet in het verschiet. Het Egyptische marktpotentieel is groot en de regering zet de bevolking aan om suikerbieten te telen. Daar kunnen wij als zaadproducent alleen maar heel gelukkig om zijn.

SPAAR & WIN !

WAT MOET JE DOEN?

Als u bieten zaait en/of levert in België in 2020, dan kan u tot en met 20 mei 2020 deelnemen aan onze 'Spaar & Win' wedstrijd. Op 25 mei loten we 500 winnaars die mogen kiezen tussen een warme SV-fleece of een praktische SV-frigibox.

Aarzel niet om ons te contacteren!

Volledig reglement en deelnameformulier op www.sesvanderhave.be

- ▶ Verzamel **4 originele SESVanderHave-certificaatlabe**ls en kleef ze op het formulier.
- ▶ Vul het formulier volledig in en stuur het **vóór 20 mei 2020** naar:

SESVANDERHAVE
Spaar & Win-actie 2020
Industriepark 15
B-3300 TIENEN

Late leveringen

Voor de late leveringen moet je aandacht schenken aan de kwaliteit van de oogst en de bodemsituatie van het veld. Tevens is een goede rassenkeuze belangrijk waarbij je zowel rekening moet houden met een goede resistentie tegen bladziekten als met een goede bewaarbaarheid in de hoop. Een lage grondtarra zal ook deze goede bewaring bevorderen.

Variëteiten onderscheiden zich aan de hand van deze twee criteria. Daarom adviseer ik u om te kiezen voor LIBELLULE en EQUATEUR. In een situatie met nematoden geef ik de voorkeur aan EGLANTIER of PORTAL.

“Voor de late leveringen, moet je zowel rekening houden met een goede resistentie tegen bladziekten als een goede bewaarbaarheid in de hoop.”

Mike Antoine, Sales Manager Belgium

ONS COMMERCIEEL TEAM, ALTIJD TOT UW DIENST!

Mike Antoine

Sales Manager Belgium

+32 496 588 183

mike.antoine@sesvanderhave.com

Laurent Mullens

Assistant Sales Manager Belgium

+32 475 688 010

laurent.mullens@sesvanderhave.com

Tom Robijns

Regional Sales Assistant

+32 496 588 235

tom.robijns@sesvanderhave.com

SESVANDERHAVE
sugar beet seed

www.sesvanderhave.be
follow us on #APassionThatGrows